

Museum Hoeksche Waard

VAK WERK toen en nu - WATERBEHEER

Door Dini Heijden

De eerste maanden van de tentoonstelling Vak Werk toen en nu hebben we achter de rug en de reacties zijn positief! De expositie laat verschillen en ontwikkelingen door de eeuwen zien in vijf ambachten. Diverse collectiestukken uit het museumdepot tonen het vakwerk van vroeger en zijn gekoppeld aan technieken van bedrijven in de Hoeksche Waard van nu. Een unieke combinatie van verleden en heden en dat wordt zeer gewaardeerd door de bezoeker.

Drainage is al eeuwen een beproefde methode om het grondwaterpeil onder controle te houden en wateroverlast te voorkomen. De Romeinen legden al een buizenstelsel in de bodem aan om overtollig water te lozen. Ook toen al was het motto: 'landbouwgewassen hebben water nodig, maar teveel kan schadelijk zijn'.

In de eerste helft van de 20ste eeuw werd nog het 'gebakken' buizenstelsel gebruikt, maar de ontwikkeling stond niet stil. Horman Drainagefilter B.V. uit 's-Gravendeel laat in de expositie zien hoe het bedrijf zich sinds 1960 heeft ontwikkeld tot een allround drainage specialist.

De 'roodgebakken drainagebuisjes' en diverse handwerktuigen en gereedschappen geven een beeld van de arbeidsintensieve werkwijze van vroeger. Nu zijn er veel verschillende toepassingen op het gebied van drainage en irrigatie en de ontwikkeling van nieuwe soorten buisomhullingen voor tal van gebruiksmogelijkheden is niet meer te stuiten.

Bas Bosman uit Piershil ontwikkelde in 1929 een molentje voor de bemaling van de polders. Staat het water te hoog in de sloot dan is het *Bosman*-molentje een veelvuldig gebruikt hulpmiddel om grote hoeveelheden water te verpompen. De eerste *Bosman*-molens werkten halfautomatisch, ze moesten nog handmatig in en uit de wind worden gezet door de zijstaart een kwartslag te draaien. Inmiddels is de werking geautomatiseerd.

Behalve voor het ontwateren van een gebied wordt het *Bosman*-molentje ook toegepast voor het rondpompen van water ten behoeve van verversing en voor bevloeiing van natuurgebieden.

Het *Bosman*-molentje draagt niet alleen bij aan de landschapsbeleving van de polder, maar is inmiddels ook wereldwijd bekend. Het wordt nog steeds geproduceerd in Piershil.

Bosman Watermanagement B.V. Piershil schonk recent een museaal *Bosman*-molentje aan Museum Hoeksche Waard, dat geplaatst is op het erf van boerderij 'Oost-Leeuwenstein'. Meer informatie over de tentoonstelling vindt u op www.museumhw.nl